

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 119.222 van 12 mei 2003
in de zaak A. 130.389/VII-28.541.**

In zake : de n.v. SURFACE TREATMENT,
die woonplaats kiest bij
Advocaten M. FAURE en K. CRAUWELS,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 210 A

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat H. LANGE,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Schermerstraat 30.

DE VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. SURFACE TREATMENT op 11 december 2002 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse Minister van Leefmilieu en Landbouw van 24 oktober 2002, waarbij haar beroep tegen de beslissing van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen van 4 april 2002 houdende het verlenen aan de verzoekende partij van een proefvergunning van twee jaar voor het verder exploiteren van een afvalwaterzuiveringsinstallatie te 2300 Turnhout, Grotenhoutlaan 1, ongegrond wordt verklaard;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 18 februari 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 13 maart 2003;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat K. CRAUWELS, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat T. GEVERS die, loco Advocaat H. LANGE verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de verzoekende partij zich inlaat met de oppervlaktebehandeling van metalen; dat met het niet bestreden ministerieel besluit van 22 juni 1999 na beroep wordt beslist dat de vergunningstermijn voor het lozen van bedrijfsafvalwater in de riolering eindigt op 17 december 2001 en dat de bij besluit van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen verstrengde lozingsvoorwaarden van toepassing zijn vanaf 17 december 2001; dat met het ministerieel besluit van 17 februari 2000 het verzoek van de verzoekende partij om de geldigheidstermijn voor het lozen van bedrijfsafvalwater in de riolering te verlengen tot 1 september 2011, om de inwerkingtreding van de verstrengde lozingsvoorwaarden te verdagen naar 1 september 2011 en om in ondergeschikte orde de termijn voor de lozing van bedrijfsafvalwater in de openbare riolering te verlengen tot 22 mei 2006, zijnde de vervaldatum van de exploitatievergunningen, niet wordt ingewilligd; dat de vordering tot schorsing tegen evengenoemd besluit wordt verworpen bij arrest nr. 88.469 van 29 juni 2000; dat de verzoekende partij op 9 januari 2001 een milieuvergunningsaanvraag indient om haar inrichting voor het behandelen van aluminium verder in bedrijf te houden en te veranderen door uitbreiding; dat deze aanvraag onder meer omvatte "het verder exploiteren van een afvalwaterzuiveringsinstallatie, met inbegrip van de lozing van het effluent dat één of meer stoffen bevat, met een maximumdebiet van 150 m³/dag in de openbare riolering"; dat op 10 mei 2001 de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen de gevraagde vergunning verleent voor een termijn die wat de lozing in riolering betreft eindigt op 17 december 2002 en dat zij bijzondere lozingsvoorwaarden oplegt waaronder de afkoppeling van de riolering op 17 december 2002 en bepaalde lozingsnormen; dat na beroep van de verzoekende

partij, de Vlaamse Minister van Leefmilieu en Landbouw de in eerste aanleg opgelegde bijzondere lozingsvoorwaarden als volgt wijzigt :

"3. De lozing dient afgekoppeld te zijn van de riolering tegen ten laatste 16 december 2002 en dient afgevoerd te worden via de RWA-leiding van de Grotenhoutlaan.

Na de afkoppeling gelden volgende lozingsnormen :

- sectorale lozingsnormen V26, nr. 55 a en c
- totaal Aluminium 10 mg/l
- totaal ijzer 2 mg/l

(...)

4. De exploitant dient vóór 1 mei 2002 een vooruitgangsrapport te hebben opgesteld door een erkend deskundige in de discipline water, dat de volgende elementen bevat :

- de te nemen maatregelen om de lozing van zware metalen te beperken tot max. 10 x de kwaliteitsobjectieven;
- de te nemen maatregelen voor het behalen van de lozingsnormen van sector 55 a) en c) voor de lozing in oppervlaktewater en tevens CZV = 125 mg/l, N = 15 mg/l en Al = 2 mg/l.
- Dit rapport dient voorgelegd aan de Vlaamse Milieumaatschappij, Afd. Kwaliteitsbeheer, Alfons Van De Maelestraat 96, 9320 Erembodegem en aan de AMINAL, Afdeling Milieuvergunningen, Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel";

dat bij arrest nr. 105.953 van 25 april 2002 de vordering tot schorsing die de verzoekende partij tegen evengenoemd ministerieel besluit had ingesteld, wordt verworpen; dat op 17 december 2001 de verzoekende partij bij de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen een milieuvergunningsaanvraag indiende om haar afvalwaterzuiveringsinstallatie met inbegrip van de lozing van het effluent dat één of meer gevaarlijke stoffen bevat, met een maximumdebiet van 6,5 m³/uur, 150 m³/dag en 36.000 m³/jaar, horende bij een bedrijf voor de oppervlaktebehandeling van aluminium verder in bedrijf te houden; dat de bestendige deputatie op 4 april 2002 een vergunning op proef verleent tot 17 december 2004, en dit voor lozing in oppervlaktewater en dat een reeks bijzondere exploitatievoorwaarden worden opgelegd; dat de verzoekende partij tegen evengenoemd besluit administratief beroep instelt waarbij zij zich in essentie keert tegen de verplichte afkoppeling van de riolering vanaf 16 december 2002; dat zij vraagt om een vergunning op proef voor twee jaar voor lozing in riolering in plaats van in oppervlaktewater, teneinde verder onderzoek te kunnen doen naar het feit of afkoppeling in casu aangewezen en haalbaar is; dat met het bestreden besluit van 24 oktober 2002 het beroep van de verzoekende partij ongegrond wordt verklaard en het besluit van de bestendige deputatie van 4 april 2002 wordt bevestigd; dat dit de bestreden beslissing is;

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de verzoekende partij volgende uiteenzetting geeft :

"Verzoekster lijdt een moeilijk te herstellen ernstig nadeel door de onmiddellijke uitvoering van het bestreden Besluit, gezien als gevolg van het bestreden Besluit verzoekster ten laatste op 16 december 2002 haar lozing moet afkoppelen van de riolering en dient te lozen op oppervlaktewater, waardoor de verdere exploitatie van de inrichting door verzoekster in het gedrang komt.

In het vooruitgangsrapport wordt immers aangetoond dat lozing op oppervlaktewater aan de opgelegde lozingsnormen voor een aantal lozingsparameters onhaalbaar is, tenzij aan een disproportioneel hoge kost. Zelfs met de nodige investeringen kan de bijkomende zuivering niet tegen 16 december 2002 worden gerealiseerd. De realisatietermijn, incl. het aanvragen van de nodige vergunningen bedraagt immers, afhankelijk van het gekozen alternatief, één tot anderhalf jaar. Dit laatste houdt echter niet in dat het nadeel aan verzoekster zelf is te wijten. Verzoekster heeft immers m.b.t. de afkoppeling niet stilgezeten. De volgende maatregelen werden door verzoekster reeds uitgevoerd :

- aanpassing van het bezinkingsbekken
- verbetering van de vlotbezinkbaarheid door toevoeging van poly-elektrolyet
- herinrichting van de chromatagebaden
- invoeren van een bijkomende spoeling na het procesbad dat salpeterzuur bevat
- opzeggen van een klant waarvan de te behandelen producten aanleiding geven tot een te zwaar beladen afvalwater (zie reeds schorsingsprocedure A. 115.950/VII-25.585).

Met het invoeren van een bijkomende zuivering kon bovendien niet eerder worden gestart vermits de keuze van deze zuivering afhangt van de samenstelling van het afvalwater dat moet worden behandeld. Deze samenstelling kon pas na de bovengenoemde aanpassingen worden bepaald zodat ook de evaluatie van de mogelijke bijkomende zuiveringstechnieken pas kon starten na de evaluatie van de reeds uitgevoerde maatregelen, hetgeen effectief gebeurde in het vooruitgangsrapport van april 2002.

Dient verzoekster onder de huidige omstandigheden effectief op 16 december af te koppelen, dan dient zij haar activiteiten minstens tijdelijk stop te zetten. Weliswaar zal een eventuele schorsing geen onmiddellijke oplossing bieden m.b.t. de vastgelegde afkoppelingsdatum vermits in dit geval de vergunning verleend door de Bestendige Deputatie herleeft. Nu de beslissing van de Minister de vergunning van de Bestendige Deputatie bevestigde, blijft de afkoppelingsdatum bijgevolg ongewijzigd. Dit ontnemt echter aan een eventueel schorsingsarrest geenszins enige waarde : het

belang van de schorsing ligt hier namelijk in het aanzetten van de overheid tot het heroverwegen van de zaak. De schorsing van een bestuurshandeling heeft immers, wat de uitvoering of de toepassing ervan betreft, voorlopig dezelfde werking als de vernietiging ervan zodat de schorsing met het gezag van een rechterlijke uitspraak vaststelt dat het tegen het besluit aangevoerde en uit de schending van de wet afgeleide middel ernstig is, met als gevolg dat de verwerende partij veel meer dan op grond van het vernietigingsberoep alleen ertoe wordt aangezet om in het licht van het schorsingsarrest de zaak opnieuw te onderzoeken en, in voorkomend geval, de aangevochten beslissing in te trekken en opnieuw op de vergunningsaanvraag te beschikken (R.v.St., STEENHUYSE, nr. 55.929, 19 oktober 1995). De waarde van het schorsingsarrest ligt bijgevolg in de beperking in tijd van de periode van tijdelijke stopzetting tussen de afkoppeling en een nieuw besluit van de Minister dat de lozing op riolering alsnog vergunt. Met de mogelijkheid tot het alsnog vergunnen van de lozing op riolering hield uw Raad ook rekening in het arrest nr. 105.953 van 25 april 2002 : 'dat het vooralsnog niet kan worden uitgesloten dat na onderzoek van en rekening houdend met de door de verzoekende partij aangehaalde argumenten en neergelegde studies en na evaluatie van de werking van de inmiddels aangepaste waterzuiveringsinstallatie, de vergunningverlenende overheid toch nog een vergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater in de riolering zal verlenen'. Ondertussen werd echter duidelijk dat de noch de Bestendige Deputatie, noch de Minister bereid zijn om op een gefundeerde manier de door de verzoekende partij aangehaalde argumenten en neergelegde studies te evalueren, laat staan ze te betrekken in hun besluitvorming.

De gevolgen van een tijdelijke stopzetting van de activiteiten zijn uiteraard niet te overzien en kunnen afhankelijk van de reactie van de klanten en de hoogte van het financiële verlies leiden tot een definitieve sluiting van het bedrijf. Een overzicht van de huidige implicaties van de reeds genomen maatregelen en de onzekerheid gepaard gaand met de onzekere toekomstige lozingssituatie kan reeds in beperkte mate de gevolgen van een effectieve tijdelijke stopzetting illustreren :

- de omzet daalde tijdens het eerste semester van 2002 van 1. 094.000 Euro naar 792.000 Euro, het resultaat na vennootschapsbelasting daalde van 195.000 Euro naar 62.000 Euro door het opzeggen van een belangrijke klant (zie bijlage 4 : verslag Pricewaterhouse Coopers)
- naast de reeds opgezegde klant, kon op verschillende offertevragen niet worden geantwoord uit vrees in de toekomst niet aan de eruit volgende productieverplichtingen te kunnen voldoen. Deze offertevragen vertegenwoordigen een potentiële omzet van 760.000 euro (zie bijlage 5)
- een personeelsdaling van 9 % diende te worden doorgevoerd (zie bijlage 6).

Verzoekster meent aldus het moeilijk te herstellen ernstig nadeel voldoende te hebben aangetoond";

2.2. Overwegende dat in haar nota de verwerende partij doet gelden wat volgt :

"Verzoekende partij houdt voor dat zij een MTHEN lijdt omdat de verdere exploitatie in het gedrang zal komen, indien zij verplicht wordt het bestreden Besluit onmiddellijk uit te voeren.

Om te beginnen zal, door de schorsing van het bestreden Besluit de situatie daardoor voor de verzoekende partij in genen dele wijzigen, gezien alsdan het Besluit van de Bestendige Deputatie zal herleven, en er dus

sowieso zal moeten afgekoppeld worden, wat in principe betekent dat alleszins minstens de productielijn die de bewuste vervuiling veroorzaakt zal moeten stilgelegd worden, nu de datum van 16 december 2002 reeds verstreken is.

Daarenboven kan toch niet ontkend worden dat, indien verzoekende partij thans beweert dat zij in tijdnood verkeert en onmogelijk de nodige bijkomende studies kan uitvoeren, laat staan de nodige werken, om de omschakeling tijdig te verrichten, zulks aan haarzelf te wijten is door niet het ganse omschakelingsproces, voorstudies inbegrepen, reeds vroeger te zijn begonnen.

Verwerende partij kan zich niet van de indruk ontdoen dat verzoekende partij bewust niets gedaan heeft, of zich alleszins niet in voldoende mate heeft ingespannen, om dan te kunnen komen beweren dat zij over onredelijk weinig tijd beschikt om de nodige werken uit te voeren.

Zo valt het toch wel op dat de aanvraag tot vernieuwing van de vergunning slechts op de uiterste datum, met name op 17 december 2001 werd neergelegd.

Thans stellen, zoals in de argumentatie betreffende het MTHEN te lezen staat, dat 'zelfs met de nodige investeringen kan de bijkomende zuivering niet tegen 16 december 2002 worden gerealiseerd', omdat 'de realisatietermijn ... bedraagt immers... één tot anderhalf jaar' is wel de zaak omkeren: afgezien van de vraag of het inderdaad zo lang moet duren, moet vastgesteld worden dat indien verzoekende partij niet zelf, via allerlei procedures de zaak sedert 1998 zou hebben tegengehouden, zij thans niet in de tijdnood zou verkeren, waarin zij beweert zich thans te bevinden.

Er mag inderdaad niet uit het oog verloren worden dat in de overlegvergaderingen die minstens reeds sedert 1998 plaatsgrijpen, aan verzoekster te kennen werd gegeven dat zij zou dienen om te schakelen, en dat in het kader van de hoger geciteerde procedures die vroeger voor Uw Raad werden gevoerd, de verzoekende partij voor wat betreft het MTHEN een quasi identieke argumentatie heeft ontwikkeld als thans.

Verzoekster beschikte dus over voldoende tijd het nodige te doen, en de beweerde korte tijdsspanne waarover zij nu slechts zou beschikken, is dan ook enkel en alleen het gevolg van haar nalaten er tijdig voor te zorgen dat de afvalwaters van haar bedrijf aan de lozingsnormen zouden voldoen.

Dit staat ook met zoveel woorden te lezen in het advies van VMM, stuk 6, blz. 5 onderaan :

'... het bedrijf heeft aanvankelijk geen inspanningen geleverd met het oog op het optimaliseren van zijn zuivering en het behalen van de normen voor lozing in oppervlaktewater, maar heeft d.m.v. beroepsprocedures en nieuwe milieuvergunningsaanvragen steeds opnieuw getracht om een vergunning te krijgen voor lozing in de riolering.

De motivatie dat de lozingssituatie nog verder onderzocht moet worden kan niet meer aanvaard worden om de afkoppeling te blijven uitstellen ...'.

Het aangehaalde nadeel is voor het overige uitsluitend geldelijk, wat niet als een MTHEN kan gelden.

Aan de tweede voorwaarde, gesteld door art. 17 § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State is dus niet voldaan, zodat de vordering moet worden afgewezen";

2.3.1. Overwegende dat het bestreden besluit de beslissing van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen van 4 april 2002 bevestigt; dat met die beslissing een proefvergunning werd verleend voor de

lozing van afvalwater in oppervlaktewateren voor een termijn verstrijkend op 17 december 2004; dat de voorwaarden voor die proefvergunning, opgelegd bij artikel 3 van het bevestigde deputatiebesluit van 4 april 2002, de volgende zijn :

"De in artikel 1 bedoelde vergunning is afhankelijk van de strikte naleving van de volgende voorwaarden (in bijlage) :

§1. Algemene V01 - V02 - V03

§2. Sectorale V26 (sector 55 a en c)

§3. Bijzondere :

1. Aanvullend op de algemene- en de sectorale lozingsnormen voor lozing op oppervlaktewater gelden de volgende emissiegrenswaarden : opgelost aluminium 10 mg/l en totaal ijzer 2 mg/l.
2. Het gezuiverde afvalwater dient geloosd te worden in de regenwaterafvoerleiding van het gescheiden rioleringsstelsel met ingang van 17 december 2002, zoals bepaald in het ministerieel besluit AMV/07563/1007 van 24 november 2001.
3. Ten laatste op 31 januari 2003 dient er een analyse uitgevoerd te worden op het in oppervlaktewater geloosd afvalwater en de resultaten van deze analyse dient bezorgd te worden aan de vergunningverlenende overheid, die ze zal overmaken aan de AMV, de VMM, de AMI en het schepencollege.
4. De nodige maatregelen dienen genomen te worden om ten laatste tegen 1 januari 2004 de volgende lozingsnormen te respecteren : CZV 125 mg/l, BZV 25 mg/l, totaal N 15 mg/l, opgelost aluminium 2 mg/l, Fosfor 2 mg/l en zwevende stoffen 60 mg/l.
5. Indien uit het vooruitgangsrapport blijkt dat één of meer van de 6 hogervermelde grenswaarden niet haalbaar is/zijn dient er via een gemotiveerd verslag van een erkend deskundige in de discipline water aangegeven te worden welke waarde wel haalbaar is en op welke termijn de haalbare waarde kan gerespecteerd worden. Dit aanvullend verslag dient voor 31 december 2002 bezorgd te worden aan de vergunningverlenende overheid, die het zal voorleggen aan de AMV, de VMM, de AMI en het schepencollege";

2.3.2. Overwegende dat de verzoekende partij blijkbaar het moeilijk te herstellen ernstig nadeel ziet in de opgelegde normen voor lozing in oppervlaktewater die zij meent niet te kunnen halen; dat vooreerst, wat de onmiddellijk opgelegde emissiegrenswaarde voor opgelost aluminium van 10 mg/l en voor totaal ijzer van 2 mg/l betreft, deze normen reeds werden opgelegd bij het ministerieel besluit van 24 november 2001 waartegen een vordering tot schorsing werd afgewezen met het tussenarrest nr. 105.953 van 25 april 2002; dat, voorts, de verzoekende partij tegen 1 januari 2004 nog bepaalde lozingsnormen moet respecteren voor CZV, BZV, totaal N, opgelost aluminium, fosfor en zwevende stoffen; dat evenwel in hetzelfde besluit wordt gestipuleerd dat indien uit het vooruitgangsrapport dat de verzoekende partij moet indienen -en blijkbaar ondertussen reeds ingediend heeft- zou blijken dat één of meerdere van de zes

vanaf 1 januari 2004 opgelegde grenswaarden niet haalbaar zijn, er via een gemotiveerd verslag van een erkend deskundige in de discipline water moet aangegeven worden welke waarde wel haalbaar is en op welke termijn de haalbare waarde kan worden gerespecteerd; dat zoals deze voorwaarde is geredigeerd, er niet kan worden van uitgegaan dat wanneer zou blijken dat de opgelegde normen niet haalbaar zouden zijn, de vergunningverlenende overheid zich star zou vasthouden aan de met het bestreden besluit opgelegde normen; dat daarbij komt dat na de proefvergunning nog een beslissing moet worden genomen over het al of niet toekennen van een definitieve vergunning en over de voorwaarden waaronder zulks moet gebeuren; dat in de huidige stand van zaken prima facie niet staande kan worden gehouden dat de lozingsvoorwaarden thans reeds definitief vaststaan; dat pas nadat definitief over de lozingsnormen zal zijn beslist, er eventueel een ernstig nadeel zou kunnen ontstaan;

2.4. Overwegende dat derhalve aan de tweede voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twaalf mei tweeduizend en drie, door :

Mevr. M.-R. BRACKE,
A. WIJNANTS,

kamervoorzitter,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.